

Luonnonsuojelulain 54 §:n ja 83 §:n mukainen päätös koskien luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamista sekä rauhoitettujen lintulajien häirintää

1 Asia

Onnikmaan luonnonsuojelualueen (YSA201250) ja Onnikmaan II luonnonsuojelualueen (YSA201256) rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen alueen hoitamiseksi touko-kesäkuussa 2026 Kolkanaukon Natura 2000 -alueella (FI0200040, SPA/SCI), Taivassalossa.

2 Hakija

██████████

3 Vireilletulo

30.4.2026

Hakemusta on täydennetty 13.5.2026.

4 Hakemus

Hakija hakee lupaa poiketa Onnikmaan luonnonsuojelualueen (YSA201250, kiinteistö 833-436-2-25) ja Onnikmaan II luonnonsuojelualueen (YSA201256, kiinteistö 833-417-1-17) rauhoitusmääräyksistä alueen hoitamiseksi laiduntamalla.

Lupaa haetaan talvimyrskyjen vaarallisesti kaatamien puiden korjaamiseksi, koska ne voivat aiheuttaa vaaraa laiduntaville eläimille. Alueella laiduntaa emolehmiä. Puut on tarpeen poistaa ennen laidunkauden alkua. Mikäli puita ei saada poistettua, on vaarana, että kohde jää laiduntamatta tulevana laidunkautena.

Mikäli kohdetta ei saada laidunnettua kaudella 2026, hakija joutuu myös perumaan ympäristönhoidon tuen vuodelta 2026.

Alueen peruskunnostukseen ja laidunnukseen on myönnetty poikkeuslupa VARELY/1589/2017. Lupa on umpeutunut vuonna 2022, ja samalla haetaan sille jatkoa laidunnuksen jatkamiseksi.

Hakemusta täydennettiin 13.5.2026. Puita on kaatunut 5–10 kappaletta. Osa niistä on konkelossa toisiaan vastaan, osa oksistaan maata vasten. Alueelle on tarkoitus jättää maalahopuuta. Alueella on maalahopuuta ennestäänkin aiempien vuosien myrskykaadoista.

5 Määräykset ja säännökset, joita hakemus koskee

Luonnonsuojelulain 69 §:n soveltamisalaan kuuluvat linnut ovat rauhoitettuja.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kasviston ja eläimistön suojelemiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 34 § mukaan Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontoarvojen merkittävä heikentäminen on kielletty.

Hakemuksen kohteena olevien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä on kielletty mm. metsänhakkuu, kasvien ja kasvosien ottaminen ja vahingoittaminen ja rakennusten, laitteiden, teiden ja polkujen rakentaminen sekä kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti kasvillisuuden tai eläimistön säilymiseen.

Lupa- ja valvontavirasto voi luonnonsuojelulain 54 § mukaan myöntää luvan poiketa luonnonsuojelualueelta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen tai tutkimuksen kannalta.

6 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Lupa- ja valvontavirasto myöntää luvan poiketa Onnikmaan luonnonsuojelualueen (YSA201250), ja Onnikmaan II luonnonsuojelualueen (YSA201256) rauhoitusmääräyksistä Kolkanaukon Natura 2000 -alueella (FI0200040, SPA/SCI), sekä rauhoitettujen lintujen pesinnän häirintään hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa vaarallisesti kaatuneiden puiden kaatamiseen ja tarvittaessa poisviemiseen on voimassa 21.6.2026 asti.
2. Lupa laiduntamiseen on voimassa 31.12.2035 asti. Laajamittaiset laidunrakenteiden kunnostus- ja uusimistyöt on tehtävä lintujen pesimäajan (1.4.–31.7.) ulkopuolella. Rajoitus ei koske esim. rikkoutuneen aidan korjaamista laidunkaudella.
3. Tällä luvalla saa kaataa tai poistaa vaarallisesti kaatuneet puut. Puita, joista ei ole vaaraa tai jotka eivät ole kaatuneet, ei saa kaataa tai poistaa.

4. Kaatuneet ja kaadetut puut on jätettävä alueelle lahopuuksi, jos ne eivät aiheuta vaaraa laiduneläimille tai laidunrakenteille tai kohtuuttomasti haittaa alueen hoitoa. Maalahopuiksi jätettävistä puista voi tarvittaessa karsia oksia.
5. Toimenpiteet tulee toteuttaa niin, että ne vahingoittavat luonnonsuojelualueiden kasvistoa ja häiritsevät linnustoa mahdollisimman vähän.
6. Laidunnus tulee toteuttaa niin, että siitä ei ole haittaa luontotyypille esimerkiksi yllilaidunnuksen tai rehevöitymisen kautta.
7. Luvan mukaisia toimenpiteitä tehtäessä tämä lupa on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja pyydettyä esitettävä.
8. Hakija vastaa tarvittavien lupien hakemisesta muilta viranomaisilta ja tarvittavasta yhteydenpidosta maanomistajaan.
9. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat ovat tietoisia tämän luvan sisällöstä.
10. Lupa- ja valvontavirasto valvoo tämän luvan noudattamista ja voi tarvittaessa tehdä maastokäyntejä.
11. Luvan käytöstä on raportoitava Lupa- ja valvontavirastolle 31.12.2026 mennessä. Raportti toimitetaan viraston kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tämän päätöksen asiatussella LVV-U/81073/2026 varustettuna. Raportista on käytävä ilmi milloin lupaehdon 1 mukaiset toimenpiteet tehtiin, ja montako kaatunutta puuta jätettiin maalahopuiksi.

7 Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 54 §:n ehdot poikkeusluvan myöntämiseksi luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä. Suojelualueilla on Metsähallituksen inventointitietojen mukaan jalopuuhaika, joka on äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi. Jalopuuhaat ovat luontotyyppinä uhanalaistuneet etenkin laidunnuksen loppumisen aiheuttaman umpeenkasvun takia. Konkeroon ja oksien varaan kaatuneet puut aiheuttavat vaaraa laiduneläimille, joten ne on kaadettava maahan ennen laidunnuksen alkamista. Alueen laidunnuksen jatkuminen on välttämätöntä perinnebiotoopin hoitamiseksi ja perinnebiotoopille ominaisen lajiston saavuttamiseksi ja säilyttämiseksi. Vaarallisesti kaatuneiden yksittäisten puiden maahan kaataminen tai poistaminen ei vaaranna luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitusta, ja se on tarpeen alueen hoidon kannalta. Lupaehdoissa määrätään, että toimenpiteet tulee tehdä mahdollisimman vähän vahinkoa aiheuttavasti.

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot poikkeusluvan myöntämiseksi jalopuuhaan kasvuston suojelemiseksi. Perinnebiotoopin kasvuston säilyminen edellyttää laiduntamisen jatkumista. Toimenpiteet on tarpeen tehdä lintujen pesimäajalla, jotta laidunnusta voidaan jatkaa keskeytyksettä, eikä puiden kaataminen pesimäajan jälkeen

Päätös
21.5.2026
LVV-U/81073/2026
Julkinen

siksi ole tyydyttävä ratkaisu asiaan. Laidunnuksen keskeytyminen vaikuttaisi negatiivisesti perinnebiotoopin tilaan ja uhkaisi saavutetun hoitotuloksen säilymistä. 5–10 kaatuneen puun maahan kaatamisesta aiheutuva häiriö ei vaaranna lintulajien suojelutasoja.

Alueelle aiemmin myönnetty poikkeuslupa alueen peruskunnostamiseksi, laitumen perustamiseksi ja laiduntamiseksi on vanhentunut vuonna 2022. Tällä luvalla hakemuksen mukaisilla luonnonsuojelualueilla saa jatkaa laiduntamista 31.12.2035 asti. Tämä koskee myös laitumen olemassa olevien rakenteiden (esim. aidat ja juomapaikka) ylläpitoa ja huoltoa. Laiduntaminen on tarpeen alueen hoidon kannalta. Lupaehtojen mukaan laidunnus tulee kuitenkin toteuttaa niin, että siitä ei ole haittaa luontotyypille esimerkiksi ylilaidunnuksen tai rehevöitymisen kautta, ja laajamittaiset laidunrakenteiden huoltotyöt tulee tehdä lintujen pesimäajan ulkopuolella. Esimerkiksi laidunkaudella rikkoutuneen aidan saa kuitenkin korjata välittömästi, jotta laiduntaminen on mahdollista.

Lupaehtojen mukaisesti tehtävä laiduntaminen, puiden maahan kaataminen tai poistaminen ja sen aikainen rauhoitettujen lintujen häirintä ei merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden vuoksi Kolkanaukko (FI0200040 SAC/SPA) on otettu mukaan Natura 2000 -verkostoon, joten luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutusten arviointia ei tarvita. Hakemuksessa eriteltyjen puiden kaataminen tai poistaminen ei heikennä jalopuumetsän luontoarvoja, kun lahopuuta jätetään alueelle niin paljon kuin mahdollista. Suojelun perusteena olevista lajeista vain harmaapäätikka ja palokärki pesivät lehtimetsissä, eikä hakemuksessa eriteltyjen puiden kaataminen vaaranna sen pesintämahdollisuuksia alueella, koska alueelle jää niille sopivaa lehtimetsää ja lahopuita.

8 Päätöksen täytäntöönpano

Lupa- ja valvontavirasto on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vaille olevana. Nautojen laidunkausi on alkamassa. Laidunnuksen järjestäminen kuluvaksi vuodeksi edellyttää, että luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

9 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 1 §, 2 §, 34 §, 35 §, 54 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Lounais-Suomen ympäristökeskuksen päätökset 22.11.2004 (LOS-2003-L-761) YSA201250 ja 18.1.2005 (LOS-2003-L-757) YSA201256

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Hallintolaki (434/2003) 55 §

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

10 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

11 Suoritemaksu

Maksutta. Valtioneuvoston Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuodelle 2026 antaman asetuksen (1177/2025) mukaan luonnonsuojelulaissa tarkoitettut ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

12 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allegirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Taivassalon kunta
Lounais-Suomen poliisilaitos
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri
Turun Lintutieteellinen Yhdistys ry (TLY)
Tapiola Varsinais-Suomi–Satakunnan ry
Natur och miljö r.f.

Tämä asiakirja LVV-U/81073/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/81073/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Merimaa Kaisa 21.05.2026 10:14

Ratkaisija Uljas Salli 21.05.2026 11:24